

EDITORIAL

NOTÍCIES

CAMPANYES

REPORTATGE

CULTURA

OPINIÓ

Editorial

Després d'un curt període de readaptació tornem a tenir amb nosaltres el butlletí informatiu de la nostra entitat. Aquesta vegada amb un format diferent, nou, innovador i sobretot molt més acurat i interessant per tots nosaltres.

Esperem que aquesta nova etapa sigui molt i molt fructífera i del vostre interès. A part, també l'SCI ha començat a treballar amb noves línies d'actuació. Sabem que per la majoria de vosaltres, els camps de treball van ser i encara són el referent més important de la nostra entitat. Tanmateix hi ha una seguit de grups locals que col·laboren voluntàriament en temes tant diversos com són, a part dels camps de treball, joves en risc d'exclusió social, les relacions Nord/Sud, Palestina, formació a l'SCI, comunicació, etc... i les formes que adopten aquests grups són en forma de conferències i seminaris que com ja sabeu cada divendres tenim a les nostres Vaqueries, o en forma de projectes de cooperació, com són projectes de lideratge polític democràtic indígena a Guatemala, trobades internacionals de dones amb responsabilitats polítiques a Palestina, recuperació de la memòria històrica i solidaritat amb els refugiats a l'Afganistan, intercanvis de joves internacionals amb problemes d'integració social, etc.

Per tant, ja veieu que tots tenim el nostre espai a l'SCI: per aquells que estan interessats en els camps de treball de sempre, per aquells que volen fer una tasca més activista i de sensibilització o per aquells que tinguin la inquietud de solidaritzar-se i col·laborar amb els projectes que els nostres companys de realitats més desfavorides que la nostra ens presenten. I l'SCI recolza.

A part, i no cal oblidar-ho, des de la Junta/Secretariat de l'SCI també s'està treballant intensament per tal d'impulsar el nou SCI. En aquest sentit des de la Junta s'anima a tots els socis i voluntaris de l'SCI a participar en el nou procés de concreció de quines han de ser les prioritats de la nostra entitat. Per tant, només resta animar-vos a tots i totes a participar en la forma que vulgueu a aquesta casa, que és la vostra, tal i com deia el poeta,

*“Oh, benvinguts, passeu, passeu,
de les tristors en farem fum,
que casa meva és casa vostra si és que hi ha cases d'algú...
oh, benvinguts, passeu, passeu,
ara ja no hi falta ningú...
o potser si, ja me n'adono que tan sols hi faltes tu...
T'esperem hi ha lloc per tots.
El temps no compta ni l'espai...
qualsevol nit pot sortir el sol”.*

Yoya Alcoceba. Coordinadora SCI-Catalunya

Notícies

L'SCI publica la guia 2006 de camps de treball internacional

Les destinacions per escollir un camp de treball ja són a l'abast de tots a la guia de camps elaborada per l'SCI-Catalunya i que es pot consultar mitjançant la web (www.sci-cat.org). La temàtica dels camps comprén el desarmament i l'educació per la pau en zones de conflicte, els projectes antiracistes o l'ajuda a nens i gent gran, com també el treball agrícola, entre d'altres alternatives. La durada dels camps, els quals es realitzen duren tot l'any, pot anar des de 10 dies fins un mes. El nombre de voluntaris per camp oscil·la entre els 7 i els 25, amb un màxim de dues persones de la mateixa nacionalitat, factor que proporciona un clima multicultural a cadascun dels camps, on la diversitat serveix pel foment de la tolerància i el respecte.

Amb un màxim de 40 hores de treball setmanal, l'allotjament, la manutenció i una assegurança en cas d'accident pel voluntari corren a càrrec de l'organització. A més, l'SCI s'encarrega de que tots els participants reben una formació prèvia al camp, sobre el treball a desenvolupar i se'ls dona informació d'interès relacionada amb la zona. La primera sessió de formació està programada pel cap de setmana del 27 i el 28 de maig. Les inscripcions als camps poden realitzar-se fins el tres setmanes abans del seu començament si encara resten places.

Atenes acull el 4rt Fòrum Social

Del dia 3 al 7 de maig es celebrarà a la capital grega la quarta edició del Fòrum Social Europeu. L'organització preveu l'assistència de 50.000 participants i fins el moment ja s'han planificat 210 seminaris. El programa tractarà temes com les darreres mobilitzacions dels estudiants a França, el no a la Constitució Europea, el dret de les dones, el no a la guerra i la directiva Bolkenstein entre d'altres.

El FSE tindrà lloc al sud-est d'Atenes i els organitzadors facilitaran de forma gratuïta allotjament al mateix recinte. L'entrada pels estudiants serà de 10€. Més informació a: http://athens.fse-esf.org/index_es?set_language=es

Els indígenes contra el TLC a Equador

L'assemblea de la Conai, la Confederació de Nacionalitats Indígenes d'Equador, ha donat un ultimàtum al Govern d'Alfredo Palacio. Si l'Executiu no retira l'equip que està negociant el tractat de lliure comerç amb els Estats Units i no convoca una consulta popular, la Conai amenaça amb intensificar les mobilitzacions i els bloqueigs de carreteres com a símbol de protesta.

Encara que les conseqüències que es derivarien de la signatura del TLC amb els EEUU no és un problema només dels indígenes, a Equador és aquest col·lectiu, el qual representa al voltant del 20% dels 14 milions d'habitants, qui té el poder per organitzar-se i protestar. I encara que el Govern decretà l'estat d'excepció a vàries províncies el passat 21 de març, així ho han vingut demostrant fins el moment. Sobretot després la satisfacció que s'hagi aprovat la llei d'hidrocarburs que incrementa les aportacions de les petrolieres a l'Estat (i degut a la qual la més perjudicada surt l'americana Occidental Petroleum).

Les negociacions del tractat en el que respecta al sector agroalimentari estan estancades. Els indígenes s'oposen a la implantació del blat de moro transgènic, amb el qual es posaria fi a la producció autòctona que té més de 85.000 anys d'antiguitat i és fonament de l'alimentació de la majoria dels ciutadans. A més de la por que amb el tractat desapareguin també les medicines ancestrals.

A Washington s'espera que les negociacions es tanquin aquest maig, però si es segueix retardant la signatura, molts creuen que el Govern aplaçarà la decisió fins després de les presidencials programades per l'octubre.

La permanent inestabilitat política i el fracàs dels successius models durant els últims 16 anys no ha fet més que aguditzar la crisi econòmica que assota a un país amb nou milions de pobres i amb un dels pitjors índex de distribució de la riquesa de tota Amèrica Llatina. L'economia d'Equador es va dolaritzar l'any 2000, així doncs, al país no circula paper moneda propi, només dòlars. El salari mitjà d'un treballador oscil·la entre els 280 dòlars (230 euros aproximadament), mentre que el cistell de la compra supera els 400 dòlars.

L'SCI té camps de treball amb la Fundació Proyecto Ecológico de Chiriboga i amb la Fundació Golondrinas al poble de Guallupe.

L'emancipació dels joves preocupa el Consell de la Joventut

“Gent jove hipotecada = país hipotecat”, ha estat el lema de l'última assemblea general del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) celebrada a Girona el passat mes de març i que va comptar amb la participació de l'SCI d'entre els representants de les associacions juvenils. El CNJC va aprofitar l'ocasió per fer una crida als agents implicats en l'emancipació juvenil perquè aquest tema ocupi un lloc prioritari a l'agenda de tots. “No només l'habitatge, sinó també la precarietat laboral estan hipotecant el nostre present i el nostre futur. Els sous baixos i la contractació temporal es fan sentir especialment entre la gent jove. Tot i ser considerats com la generació més ben preparada de la història del nostre país, tots els indicadors semblen assenyalar que aquesta inestabilitat ens acompanyarà tota la vida.”

Altre tema present a l'assemblea va ser la condemna de qualsevol tipus de violència i la criminalització de la gent jove degut a accions violentes puntuals de grups reduïts.

La mateixa assemblea va servir per escollir nou president. Toni Reig prendrà el relleu d'Àlícia Fernández i Jaume Soler ha estat nomenat vicepresident.

El Noticiero Internacional de Barrio arriba al Raval

Nens marroquins del “Casal dels Infants del Raval” han après durant el passat mes de març els procediments per la realització de documentals del que ells

mateixos han sigut protagonistes. El resultat d'aquesta iniciativa han estat *¿Qué sabes de mí?* i *Un día en el Raval*, documentals que posen sobre la taula el tema de la immigració i retracten la vida quotidiana al barri del Raval. *Acsur-Las Segovias* conjuntament amb el *Noticiero Internacional de Barrio (NIB)* són els responsables d'aquest projecte que aglutina organitzacions de vuit països d'Amèrica Llatina i la Unió Europea, i l'objectiu del qual és formar i donar eines de vídeo a grups tradicionalment exclosos dels mitjans de comunicació perquè creïn els seus propis documentals i puguin fer sentir la seva veu.

A *¿Qué sabes de mí?* i *Un día en el Raval*, joves d'entre 15 i 18 anys han arreplegat l'opinió dels ciutadans sobre els canvis més recents viscuts al barri i sobre la percepció que els mateixos ciutadans tenen sobre la immigració i, en concret, sobre el col·lectiu marroquí.

L'SCI-Catalunya col·labora amb el “Casal dels Infants del Raval” mitjançant intercanvis juvenils. El seu grup local YUWG (Youth Unemployed Working Group) és l'encarregat d'aquesta iniciativa. Per veure els documentals del NIB: <http://www.nib-jiq.org/html/es/> o <http://www.acsur.org/>

Indígenes en perill d'extinció

L'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats (ACNUR) va llençar el passat mes d'abril una greu advertència sobre el perill d'extinció que corren alguns grups indígenes a Colòmbia com a conseqüència dels episodis de violència armada que assoten tot el país.

Després l'assassinat de dos dels seus líders a la regió nord-occidental del Xocó, més de 1.700 indígenes *wounaan* han abandonat el seu territori per dirigir-se a la ciutat d'Istmina.

L'amenaça de la desaparició ha arribat també a la regió sud-est de Guaviare, on els indígenes *nukak*, són el blanc dels grups armats que s'han apoderat de gran part dels seus territoris.

Actualment, ACNUR està treballant amb les associacions indígenes per tal d'ajudar als *nukak* a defensar els seus drets.

L'SCI col·labora amb l'Observatori per la Pau en la difusió de les Brigades d'Acompanyament al Magdalena Medio a Colòmbia.

La 4ª Declaració del Caire proposa una jornada contra la invasió d'Iran

Les organitzacions i institucions participants a la 4ª Conferència Internacional del Caire contra la guerra i les ocupacions celebrada el passat mes de març, han convocat pel proper 6 de maig el dia internacional d'acció contra els preparatius d'un atac militar contra Iran, cada cop més present per part dels Estats Units.

Tanmateix, la conferència resol amb la necessitat del món àrab de desenvolupar una estratègia popular per desafiar l'ocupació nord-americana i sionista (en referència als territoris d'Iraq i Palestina), i anima als iraquians a fer boicot als productes americans i anglesos.

Declaració final de la conferència a: <http://fridur.is/antiwar/4thcairo>

Les agressions racistes i la seva cruesa augmenten en 2005

SOS Racisme va publicar la memòria de les denúncies rebudes el 2005 a la seva Oficina d'Informació i Denúncies el passat dia contra el racisme i la xenofòbia, 21 de amrç. A l'informe es reflexa l'augment en la cruesa de les agressions físiques, el qual es fa patent en l'increment de casos gestionats mitjançant la via judicial, amb 151 expedients considerats com a delictes. Del total d'expedients judicials un 41% han sigut guanyats, un 31% continua en fase d'instrucció i el 17% s'han perdut.

Els ciutadans que més han recorregut a l'oficina per denunciar un tractament discriminatori han estat immigrants en situació regular. La por a iniciar un procés judicial que afecti la tramitació de la documentació o que provoqui l'expulsió del país fa que molts casos denunciats de discriminació quedin silenciats per les pròpies víctimes. La primera causa de les denúncies ha estat el maltractament i els abusos dels cossos de seguretat (34), seguida pel maltractament dels cossos de seguretat privada (30). Ambdós tipus de denúncia es consoliden en el primer i el segon lloc sense augmentar respecte de 2004. El tercer tipus però, les agressions i discriminacions de particulars, ha crescut fins arribar a un nombre de 27 denúncies. SOS Racisme considera aquesta xifra com la consolidació del racisme a la societat. El racisme institucional, la manca de polítiques socials i l'existència de discursos xenòfobs són factors que fomenten el racisme social. El conjunt de normes jurídiques que tracten de forma diferent als ciutadans en funció de l'origen (llei d'estrangeria, codi penal, ordenances municipals...) normalitza el racisme social i dificulta de manera intrínseca la integració de la ciutadania.

Pel que fa al manteniment de denúncies degut a l'actuació dels cossos de seguretat en el seu ús desproporcionat de la força, la ONG fa una crida als seus responsables per tal de trobar una solució i que la situació no esdevingui crònica. Els cossos de l'Estat més denunciats han estat la Policia Nacional i la Guàrdia Urbana de Barcelona. En el cas dels cossos de seguretat privada, insta a les entitats a contractar a treballadors que hagin seguit prèviament els cursos homologats pel Ministeri d'Interior i la FECALON (Federació Catalana d'Associacions Locals d'Oci Nocturn). Doncs la realitat actual demostra que la majoria d'aquest col·lectiu treballa sense cap tipus de formació específica, amb el risc que això comporta.

D'altra banda, l'informe de SOS Racisme posa de relleu el tractament racista per part d'alguns mitjans de comunicació, amb un total de 68 queixes de vulneració del codi deontològic. Els tòpics i prejudicis referents als immigrants que inclouen innecessàriament la nacionalitat de persones presumptament vinculades a delictes, no respecten la presumpció d'innocència i vulnereu el codi deontològic del periodista. Tampoc és correcte dir "immigrant il·legal", el codi deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya proposa el terme "immigrant en situació irregular".

El nombre d'immigrants arreu del món augmenta fins els 191 milions segons l'ONU

Al món hi ha 191 milions de persones que resideixen fora del seu país d'origen, en comparació amb els 175 milions de fa cinc anys, segons dades de l'informe més recent de la Comissió sobre Població i Desenvolupament de l'ONU.

Tot i així, el ritme de creixement de la població que emigra a altres països s'ha desaccelerat, doncs si entre 1975 i 1990 va créixer en 41 milions, entre 1990 i 2005 el nombre d'immigrants al món només va arribar als 36 milions, malgrat que la població mundial és molt major.

Els països industrialitzats són els que reben la majoria dels emigrants, un 61% de la població immigrant. Avui, un de cada tres immigrants viu a Europa i un de cada quatre a Amèrica del Nord. Com que el nivell de natalitat als països rics és molt baix, els immigrants constitueixen la major font de creixement.

Actualment representen dos terços de l'increment demogràfic i, si continua la tendència, entre 2010 i 2030 es convertiran pràcticament en els responsables del creixement a les nacions industrialitzades.

L'Oficina d'Informació i Denúncies és un servei gratuït de SOS Racisme Catalunya que funciona des del 1992, atenant totes les denúncies de caire racista de les persones que han estat víctimes o testimonis dels fets denunciats.
[h t t p : / / www.sosracisme.org](http://www.sosracisme.org)

Hi havia una vegada una país anomenat Palestina...

El 25 de desembre del 2005, un grup de l'SCI compost per sis integrants va viatjar a Israel i als Territoris Ocupats palestins per conèixer les associacions de dones de la zona i participar en debats i activitats amb les organitzacions locals.

FRANCESCO VOLPICELLA. L'idea d'aquesta experiència va néixer arrel d'un contacte establert amb el *Jerusalem Link*, plataforma nascuda l'any 1994 i espai de trobada entre l'organització palestina *Jerusalem Center for Women* (JCW) i la israeliana *Bat Shalom* (BS). L'aspecte més interessant d'aquesta xarxa no és realment el fet que palestines i israelianes mantinguin obertes conversacions polítiques, atès que actualment de formes de col·laboració n'hi ha varis exemples (l'acord de Ginebra i l'Alternative Information Center). El que resulta interessant és que en un context d'ocupació militar i de detriment progressiu de l'existència dels palestins tant d'Israel com dels Territoris, hi hagi un filtre paradigmàtic, un enfocament de la situació amb una perspectiva de gènere que en aquest cas no significa només un pont de comunicació entre sectors d'ambdues parts, si no la formació d'una plataforma de discussió política permanent de la societat civil paral·lela al debat governamental.

És necessari recordar però, que la trajectòria laico-feminista de BS i la condició de *Jerusalemized* (terme popular per definir la part del poble palestí que viu al districte de Jerusalem) de les components de JCW, tenen influència i marquen l'àmbit del debat polític i els punts de l'agenda.

Altre aspecte peculiar i meritori d'atenció, és que la realitat del *Jerusalem Link* no passa per una creació artificial de la concordança o per declaracions de bones intencions obtingudes gràcies a una mediació prèvia (com podrien ser els acords d'Oslo o el Full de Ruta). La interpretació del conflicte passa aquí per una visió humana i política que busca l'interlocutor i reconeix la necessitat del diàleg per dotar a les palestines d'un mecanisme d'expressió, participació i consideració, el qual no existeix actualment ni a Israel ni als Territoris. Aquesta realitat és doncs genuïna -que no feble- i no representa un producte creat des d'una voluntat externa.

Així doncs, aquest últim aspecte va permetre la possibilitat de realitzar una trobada de dones palestines i israelianes amb dones catalanes, per poder compartir i debatre perspectives relacionades amb el conflicte.

Després de molt elucubrar i analitzar el clima polític i les condicions d'eficàcia de l'aportació externa de l'SCI, va decidir fer-se una intensa sèrie de trobades, gairebé sempre bilaterals, entre les catalanes i una de les parts, fins arribar al nombre de vint-i-cinc organitzacions i prioritzant les palestines. D'aquesta manera es va fer un recorregut transversal, que creuava tant les fronteres geogràfiques (en el cas de les trobades amb organitzacions palestines d'Israel, de Jerusalem i dels Territoris) com els sectors d'actuació de cada organització (des de la defensa legal pel respecte dels drets civils i polítics de les palestines amb passaport israelià, fins als comitès dels camps de refugiats de Cisjordània).

Així doncs es pretenia realitzar un mapa amb les organitzacions de dones de la zona i recolzar possibles projectes que poguessin sorgir fruit de les trobades. De fet, el programa va ser integrat també per visites

a entitats juvenils i a personalitat polítiques palestines (des d'Al Fatah fins a Hamas, passant pel Front Popular).

Alhora de portar a la pràctica aquesta iniciativa, es va formar un equip amb dos coordinadors i cinc catalanes que es van formar durant els tres mesos precedents a l'acció. Tot seguit, les participants i un coordinador van viatjar cap a la zona, on esperava el coordinador local, Saif Abukeshek, que ja s'havia desplaçat abans. Tant l'entrada com la sortida per l'aeroport de Ben Gurion va representar tres hores d'espera, amb despullament i control inicial, interrogatoris i un sentiment hostil per finalitzar. Per no recordar una policia que preguntava retòricament si anàvem a visitar "els àrabs" (normalment motiu considerat legítim per denegar l'entrada d'estrangers per seguretat).

És digne de comentari el fet que normalment els israelians es refereixen als palestins cristians i musulmans que viuen a Israel com "àrabs" i no com palestins, i considerin israelians a tots els efectes els ciutadans àrabs jueus que provenen del Nord d'Àfrica i de l'Orient Mitjà.

Passat el calvari burocràtic i psicològic inicial, i després d'un dia sencer de planificació a Jerusalem, el grup va començar un recorregut de Nazareth fins a Jenín, passant per Haifa, la mateixa Jerusalem (els que remunten la seva etimologia a Ir Shalom, "la ciutat de la pau" en hebreu, ho tenen difícil), Ramallah, Hares i Nablús.

Per fer-ho més fàcil, es pot esmentar és que entre organitzacions palestines i israelianes vam detectar dues visions principals sobre els drets del poble palestí i la solució del conflicte.

Davant les qüestions essencials que han marcat des de sempre el conflicte (fronteres, Jerusalem, refugiats i colònies) la realitat que vam trobar responia principalment tant a una visió "total" -la qual es pot considerar tant utòpica com justa-, un únic territori, la Palestina històrica per jueus, musulmans i cristians sense cap discriminació -arrel de la qual hi ha evidentment un component laic i no sionista-, com per una visió dicotòmica que dibuixa els famosos dos estats segons les fronteres del 1967, deixant sense solució el tema dels refugiats i de les colònies.

Si a això hi afegim la disparitat de condicions entre palestins i israelians establerta dins l'estat d'Israel, les contínues incursions israelianes (de les quals vam poder ser espectadors a Jenín), la repressió violenta i armada dels moviments socials d'ambdues parts, la impossibilitat de moviment (els centenars de check points que condicionen totes les esferes de l'existència humana a Cisjordània i Gaza), la continuació il·legal del Mur que la Cort Internacional de Justícia ha pogut detenir, i una política d'expropiació massiva de terres i recursos naturals, no ens permet concloure que el camí cap a una resolució pacífica i justa estigui a l'abast. Per tot això, després d'aquesta visita d'interacció, coneixement i, perquè no dir-ho, de frustració, no anem a deixar de treballar en idees i projectes tant a la zona visitada com a Catalunya.

Més informació: formacio@sci-cat.org

Campanyes

“Les plantes de cel·lulosa suposaran un greu impacte pels rius de la zona”

Preparació del terreny pel començament de les obres.

“No a la Planta de Cel·lulosa d'ENCE a Uruguai”

Aquesta campanya denuncia la construcció de la planta de cel·lulosa per ENCE, com un cas de deute ecològic i de deute extern il·legítim. Ha estat promoguda per Ecologistes en Acció, l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) i per la campanya “Qui deu a Qui?”. L'SCI dona suport a aquesta campanya conjuntament amb altres organitzacions catalanes així com d'altres llocs de l'estat espanyol.

La fi de la guerra del paper?

Els mitjans de comunicació van qualificar la recent paralytització de les obres a les dues plantes de cel·lulosa que s'estan construint a la vora uruguia de la frontera fluvial entre Argentina i Uruguai, com el primer pas cap a la reconciliació diplomàtica entre ambdós països en la ja coneguda “guerra del paper”. Tanmateix, si aprofundim en l'estat de la situació, el final de la contesa roman més llunyà del que sembla degut a l'enfrontament dels interessos polítics, econòmics i ecològics en joc.

ENCE, l'Empresa Nacional de Cel·luloses Espanyola, propietària d'una de les plantes, va anunciar la paralytització de les obres durant un període màxim de 90 dies a l'espera d'estudis tècnics sobre l'impacte ambiental, després que ho va fer la finlandesa Botnia.

Malgrat tot, sembla que Kirchner i Vázquez, presidents d'Argentina i Uruguai respectivament, encara no han arribat a cap acord degut a les diferències aparentment irresolubles en la declaració final conjunta que estaven preparant. Diverses organitzacions ecologistes (Guauguaychú i Entre Rios) conjuntament amb el govern argentí, afirmen que les fàbriques de pasta de cel·lulosa en la localitat uruguia de Frai Bentos danyarien de forma irreversible el riu Uruguai i l'estuari del riu de la Plata.

D'altra banda, el govern uruguaià no veu cap perill pel medi ambient en la construcció d'ambdues plantes, les quals suposen una inversió de 1.200 milions de dòlars i la creació de milers de llocs de treball.

Argentina tampoc està d'acord en continuar les negociacions mentre ENCE continua amb altres obres, doncs la paralytització no afecta a les tasques vinculades amb el moviment de terres, els treballs d'acondicionament ambiental i camineria.

La part de culpa espanyola

En el marc del conflicte de l'establiment de la planta de cel·lulosa d'ENCE a Uruguai, els Ministeris d'Indústria, Turisme i Comerç, així com el d'Economia i d'Hisenda i altres institucions de titularitat pública com l'ICO, l'Institut de Crèdit Oficial, i CESCE, la Companyia Espanyola d'Assegurances de Crèdit a l'Exportació (en les seves sigles en espanyol), estan considerant un important suport financer, exactament de 300 milions d'euros.

“Institucions públiques estudien finançar amb 300 milions d’euros la planta d’ENCE”

En un informe intern de CESCE, segons fonts de l'ODG, l'ICO ha sol·licitat una cobertura pel prestam atorgat a la filial d'ENCE a Uruguai, Cel·luloses de M'Bopicua, per un import de fins 350 milions de dòlars (gairebé 300 milions d'euros) més els interessos (7%), per cobrir els riscos de “guerra i situaciones asimiladas” així com de “expropiación y limitaciones a los derechos del asegurado”. Dit informe revela que CESCE considera “conveniente posponer cualquier decisión en relación a la cobertura” deixant en mans del govern espanyol la decisió final sobre l'operació.

En el dia en el que CESCE havia de prendre la decisió sobre la sol·licitud d'ICO, el passat 18 d'abril, prop d'una trentena de persones es van manifestar a Madrid en protesta del possible finançament de CESCE a la paperera. Uns dies abans, el banc internacional holandés ING Group, havia anunciat la seva negativa per finançar a Botnia amb la inversió prevista.

Paral·lelament, el Banc Mundial també ha anunciat mitjançant la Corporació Financera Internacional (CFI) que posposaria la seva consideració als crèdits a Botnia i ENCE fins que no s'esclareixin els dubtes sobre els estudis d'impacte ambiental i social. L'Oficina de l'Ombudsman i Assessor en Matèria d'Observància (CAO), encarregada de revisar el compliment de la política social i del medi ambient en els projectes finançats per la CFI, ha anunciat deficiències en l'avaluació d'impacte ambiental del projecte, portant per primer cop davant un Tribunal Internacional un projecte finançat pel Banc Mundial el qual està considerat de violar els drets humans.

Més de 70 organitzacions i persones de l'Estat espanyol i d'àmbit internacional han fet arribar als responsables de les institucions susceptibles de finançar o assegurar amb diners públics la inversió d'ENCE a Uruguai, una petició per denegar qualsevol suport públic des de l'Estat espanyol.

ENCE ja té antecedents greus en instal·lacions similars i va ser condemnada per delictes ecològic continuat l'any 2002 a Pontevedra. La ciutat gallega va aconseguir l'aprovació d'una llei per la qual ENCE es veurà obligat a retirar-se el 2018.

Si vols conèixer a fons tot l'entramat del conflicte pots llegir el dossier elaborat per l'ODG: http://www.debtwatch.org/documents/enprofunditat/Estat_espanyol/ENCE_ODG.pdf

La guerra del paper va començar fa més d'un any amb els bloqueigs dels ponts internacionals entre Argentina i Uruguai per part del moviment ambientalista argentí. Els ambientalistes consideren que la construcció de les plantes és il·legal ja que l'organisme binacional que administra el cabdal del riu Uruguai no va ser consultat. El Govern de Vázquez considerà insoportable la convergència dels talls permanents al trànsit internacional i la denúncia de Greenpeace, ambdues accions amb repercussió mundial.

Reportatge

Pirates de la terra

Les multinacionals que exploten de manera il·legal els recursos naturals del tercer món

Recentment, el diari britànic *The Independent* ha tret a la llum els resultats d'un informe, en el qual es denuncia l'explotació de recursos procedents del continent africà per part de famoses multinacionals. Firmes farmacèutiques i biotecnològiques de reconegut prestigi com Bayer, GlaxoSmithKline o SR Pharma, s'apropien de components biològics de manera il·legal per desenvolupar productes els beneficis dels quals, mai són retornats al seu país d'origen.

Els artífexs de l'informe "*Out of Africa: Mysteries of Access and Benefit Sharing*", l'Institut nord-americà Edmonds i el Centre Africà de Biodiversitat, denuncien la violació de la Convenció sobre Biodiversitat de l'ONU mitjançant la recopilació extensa de tots aquests casos, coneguts també com *biopirateria*. La biopirateria és l'accés i l'ús irregular o il·legal de components de la biodiversitat (sobretot dels recursos biològics i genètics) i dels coneixements indígenes associats, especialment com part de processos d'investigació i desenvolupament i d'aplicació biotecnològica. Associada també a invencions protegides per drets de propietat intel·lectual (com les patents), que directa o indirectament incorporen aquests components o dels mateixos coneixements indígenes obtinguts sense el consentiment o l'autorització dels seus titulars.

Les multinacionals, a les quals ens podríem adreçar com "pirates de de la terra" mantenint la coherència amb la terminologia emprada, justifiquen la finalitat de les seves pràctiques pel bé de la humanitat. Tanmateix, en els casos que les companyies han acceptat que els seus productes procedeixen de recursos naturals africans, el seu argument és que els beneficis deuen recaure en aquells que els desenvolupen biotecnològicament i no en els països d'origen de la matèria primera. Amb el tresor africà, les empreses fabriquen medicaments i cosmètics, a banda de productes relacionats amb el conreu.

Un bacteri contra la diabetes

Kenia. Més concretament el Llac Ruiru, és el lloc on Bayer va aconseguir un tipus de bacteri que li ha servit per desenvolupar "Glucobay". Aquest fàrmac, un inhibidor alfa de glucosa, ajuda a regular l'absorció de la glucosa en els diabètics per tal d'evitar una perillosa acumulació de sucre en la sang. En 2004, Glucobay ja havia generat 278 milions d'euros però Kenia no ha rebut cap compensació fins el moment.

Una dona aventa l'arròs a Tanzània.

“Un informe de l'Institut Edmonds denuncia l'explotació que les multinacionals fan dels recursos africans”

“La biopirateria és l’ús il·legal de components de la biodiversitat”

Resina d'okoumé per estar més guapos

Va estar el Grup Dior qui al 2004 patentà l'ús de la resina d'okoumé, un arbre autòcton de Gabon i tot el centre-est africà, per a usos cosmètics i farmacèutics. En aquell moment Dior era sabedor de l'ús de la resina en la medicina tradicional de la zona. Iphametra, un institut governamental de Gabon, és l'encarregat de proveir a Dior de la resina curativa, l'única entitat autoritzada des de 2003 en la seva producció pel comerç internacional. Però com que la demanda de la substància supera l'oferta perquè hi ha més empreses interessades en la resina a banda de Dior (Aventis, GlaxoSmithKline o Roche), altres companyies han començat a vendre resina sense cap autorització. Iphametra fa el comerç sota l'acord del projecte Biodivalor, el qual suposadament compleix amb la Convenció sobre Biodiversitat. Tot i així, el benefici per les comunitats locals ha estat molt limitat i cap ciutadà indígena forma part del Consell de Fons de Biodivalor.

Bacteris per la gespa

Tres bacteris del nord d'Àfrica figuren al registre de la propietat de la companyia nova zelandesa AgResearch degut a la seva resistència als insectes i a la qualitat nutritiva en la seva aplicació sobre la gespa. La patent que explica que els microorganismes són originaris d'Algèria i el Marroc, no diu com van arribar a AgResearch i tampoc si hi va haver cap acord amb els països proveïdors.

Però la biopirateria no és un cas aïllat d'Àfrica. El mateix fenomen es dona a molts països d'Amèrica Llatina. Per aquest motiu, la Societat Peruana de Dret Ambiental és la responsable de la *Iniciativa per la Prevenció de la Biopirateria*, amb l'objectiu d'aconseguir accions administratives i judicials concretes que puguin servir per eradicar aquestes pràctiques tan injustes i fins i tot nocives pel medi ambient.

També hi ha d'altres organitzacions que lluiten contra la biopirateria. Aquest és el cas de Grain, una ONG amb seu a Barcelona que promou el maneig i l'ús sustentable de la biodiversitat agrícola basat en el control de la gent sobre els recursos genètics i el coneixement tradicional, o dels canadencs ETC Group, Grup d'acció contra l'Erosió, la Tecnologia i la Concentració, que defensen la conservació i l'avenç sostenible de la diversitat cultural i ecològica i dels drets humans.

<http://www.edmonds-institute.org/>

<http://www.biopirateria.org/>

<http://www.grain.org/>

<http://www.etcgroup.org/>

Si estàs interessat en aquest tema, no et perdís el cicle de xerrades programat per les Vaqueries del maig: “*La utilització dels recursos naturals: una visió comparada*”.

Cultura

Dediquem la secció a l'audiovisual. Aquí van tres propostes perquè passis una tarda de pel·lícula.

HIMALAYA

Títol original: *Himalaya: l'enfance d'un chef*
País i any: França, UK, Suïssa, Nepal - 1999
Direcció: Eric Valli
Guió: Olivier Dazat, Louis Gardel, Eric Valli, Nathalie Azoulai, Jean-Claude Guillebaud
Producció: Jacques Perrin, Christophe Barratier
Fotografia: Jean-Paul Meurisse, Eric Guichard
Música: Bruno Coulais
Actors: Thilen Lhondup, Gurgon Kyap, Karma Wangel
Durada: 108'
Gènere: Aventures

En una petita aldea de la regió de Dolpo, al nord-oest de Nepal, el respectat ancià Tingle rep una mala notícia: el seu fill major, que també feia de cap del poble, ha mort en un accident. El poble deurà elegir un successor per que guii la tradicional caravana de iaks que transporta la sal per intercanviar-la amb altres pobles. **A Barcelona la pots veure a:** Nàpols, Renoir-Les Corts (V.O.S.) i Verdi Park (V.O.)

AIGUA

Títol original: *Water*
País i any: Canadà, Índia - 2005
Direcció i guió: Deepa Mehta
Producció: David Hamilton
Fotografia: Giles Nuttgens
Música: A.R. Rahman, Mychael Danna
Actors: Seena Biswas, Lisa Ray, John Abraham, Sarala
Durada: 114'
Gènere: Drama

El 1938 l'Índia està en ple procés d'independència liderat per Gandhi i és una colònia encara regida per fortes tradicions hindús. En aquest context casen a una nena de 8 anys, Chuyia, amb un vell ancià que mor la mateixa nit de noces. La nena ingressa en un convent per vídues on deu passar la resta de la seva vida, i on totes reben un tracte vexatori. **A Barcelona la pots veure a:** Verdi (V.O.)

EL JARDINER FIDEL (DVD)
Títol original: *The constant gardener*
País i any: EE UU - 2005
Direcció: Fernando Meirelles
Guió: Jeffrey Caine
Producció: Gail Egan, Simon Channing Williams
Fotografia: Cesar Charlone
Música: Alberto Iglesias
Actors: Pete Postlethwaite, Bill Nighy, Danny Huston, Rachel Weisz, Ralph Fiennes
Durada: 129'
Gènere: Drama

Quan la càmera mira al Sud

Després de debutar com a director amb *Ciudad de Dios*, el brasiler Fernando Meirelles va ser l'encarregat de portar a la pantalla de la mà de Jeffrey Caine, la novel·la de John Le Carré que dóna nom a la pel·lícula, *El jardiner fidel*.

Aquest thriller sobre les conspiracions de les altes esferes polítiques i la indústria farmacèutica, esbossa un intent de denúncia social sobre els experiments que els grans laboratoris duen a terme en el continent africà, quan a la resta de la comunitat internacional fan veure que desenvolupen una gran tasca d'ajuda humanitària. El to de denúncia però, queda eclipsat per la tràgica història d'amor entre els protagonistes, el diplomata britànic Justin Quayle (Ralph Fiennes) apassionat de les plantes, i la seva dona Tessa (Rachel Weisz) assassinada quan està a punt de fer públic els obscurs interessos de la indústria farmacèutica a l'Àfrica.

Així doncs, Àfrica i en concret Kènia, es converteix en l'escenari del film, la qual cosa no acostuma a ser gaire habitual als productes audiovisuals d'Occident (només de tant en tant, perquè no se'ns oblidí que més avall encara hi ha altre continent). En aquest context, Meirelles aprofita l'ocasió que li brinda l'espectacle del paisatge africà i aconsegueix l'impacte visual amb una càmera propera i colorista, que fa servir de revulsiu en els moments més esmorteïts d'un desenllaç totalment previsible.

Tot i així, malgrat caure en els tòpics maniqueïstes, no deixa de ser lloable l'esforç del film alhora d'il·lustrar una situació de la qual tots en part alguna som culpables, silenciosos o ignorants, sobre l'explotació del Tercer Món per part del Primer, on vivim dins una bombolla moral com si d'un jardí asèptic i controlat es tractés.

Opinió

Esteu tots convidats!

Aquest és l'espai perquè tots els socis i voluntaris que ho desitgin puguin donar la seva opinió sobre l'actualitat i altres temes d'interès vinculats a l'SCI. Els textos no han d'excedir les 20 línies mecanografiades i és imprescindible que estiguin signats i que consti el domicili i el telèfon de l'autor. L'SCI-Catalunya es reserva el dret de publicar-los, així com el de resumir-los o extractar-los. Els textos s'hauran d'enviar per correu electrònic a: comicacio@sci-cat.org indicant a l'assumpte "Opinió". Vinga, animeu-vos a participar!

